

MLO - MOVING AND LEARNING OUTSIDE

Project n°. 2017-1-PT01-KA201-035784 | Strategic Partnerships for school education 2017

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Δραστηριότητα 1: Συνάντηση με το προσωπικό
- Δραστηριότητα 2: Συνάρτηση με γονείς
- Δραστηριότητα 3: Ρούχα για τον εξωτερικό χώρο
- Δραστηριότητα 4: Δημιουργία νέων δυνατοτήτων
- Δραστηριότητα 5: Χαμηλού κόστους «μόνιμες» κατασκευές
- Δραστηριότητα 6: Κατασκευή
- Δραστηριότητα 7: Επαφή με φυσικά στοιχεία
- Δραστηριότητα 8: Χρήση του εξωτερικού χώρου
- Δραστηριότητα 9: Γεύμα στην φύση
- Δραστηριότητα 10: Χαρτογράφηση της γειτονιάς
- Δραστηριότητα 11: Τέχνη στον εξωτερικό χώρο
- Δραστηριότητα 12: Παιχνίδι με σωματική δραστηριότητα

Erasmus+

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Γενικός σκοπός: Αύξηση γνώσεων και αλλαγή στάσεων

Δραστηριότητα 1: Συνάντηση με το προσωπικό

Περιγραφή:

Συνάντηση με το προσωπικό : (παιχνίδι, κανόνες, δυνατότητες και οφέλη για τα παιδιά) .

Παρακαλώ δείτε την συνημμένη φόρμα σχετικά με την συνάρτηση με το προσωπικό.

Πόροι:

Ανθρωποι:

1 ή 2 παιδαγωγοί (ένας θα είναι ο συντονιστής)

Maximum 20 παιδαγωγοί

Υλικά:

Ρολό από λευκό χαρτί ή πίνακας

Μαρκαδόροι

25 φωτογραφίες από παιδιά που παίζουν στη φύση ή να παίζουν με ελεύθερα υλικά

Σελοτειπ, χαρτί A4 και A3

Χρόνος:

1 με 2 ώρες, ανάλογα με τις δραστηριότητες που θα επιλέξουν οι συμμετέχοντες.

Προετοιμασία:

Βεβαιωθείτε ότι νοιώθετε άνετα με την παρουσίαση και με την ορολογία που θα παρουσιάσετε.

Βεβαιωθείτε ότι έχετε όλα τα υλικά για τις δραστηριότητες και τις απαραίτητες φωτογραφίες, που μπορεί να είναι φωτογραφίες από τον δικό σας παιδικό σταθμό ή φωτογραφίες που έχετε βρει από το διαδίκτυο.

Τα ωφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Η δραστηριότητα αυτή έχει ένα έμμεσο όφελος για το εξωτερικό παιχνίδι των παιδιών.

Το παιχνίδι των παιδιών καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο που συμπεριφέρονται οι ενήλικες όταν τα παιδιά παίζουν και το περιβάλλον που τους παρέχουν για να παίζουν. Ο σκοπός της συνάντησης αυτής, είναι να ευαισθητοποιηθούμε σχετικά με την σημασία του περιβάλλοντος που παρέχουμε στα παιδιά όταν παίζουν έξω, για το τρόπο που μπορούμε να προάγουμε το παιχνίδι όταν μιλάμε στους γονείς, και όταν επιτηρούμε τα παιδιά που είναι στο εξωτερικό περιβάλλον.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Σύμφωνα με το άρθρο 23 της διεθνούς συμβάσης για τα δικαιώματα των παιδιών, το παιχνίδι έχει αναγνωριστεί σαν ο καλύτερος τρόπος για την μάθηση και την απόκτηση διάφορων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανόμενων και των κοινωνικών δεξιοτήτων.

Ο σκοπός της πλήρους ένταξης των παιδιών με ειδικές ανάγκες στην κοινωνία μπορεί να πραγματοποιηθεί όταν τα παιδιά έχουν την ευκαιρία, το περιβάλλον και το χρόνο να παίζουν μεταξύ (παιδιά με ειδικές ανάγκες μαζί με παιδιά χωρίς ειδικές ανάγκες). Αυτό είναι κάτι που πρέπει να υπογραμμιστεί.

Μετά την συνάντηση:

Οι παιδαγωγοί θα πρέπει να οργανώσουν και άλλες συναντήσεις στη διάρκεια της χρονιάς, για να αξιολογήσουν τον τρόπο που διαχειρίζονται το παιχνίδι στον εξωτερικό χώρο.

Γενικός σκοπός : Αύξηση γνώσεων και αλλαγή στάσεων
Δραστηριότητα 2: Συνάρτηση με γονείς

Περιγραφή:

Συνάντηση με γονείς: (παιχνίδι, κανόνες, δυνατότητες και οφέλη για τα παιδιά)

Παρακαλώ δείτε την συνημμένη φόρμα σχετικά με την συνάρτηση με τους γονείς.

Πόροι:

Άνθρωποι :

1 ή 2 παιδαγωγοί (ο ένας θα είναι συντονιστής)

Γονείς της τάξης

Υλικά:

Βίντεο σχετικά με τα ελεύθερα υλικά

Ρολό από λευκό χαρτί / ή πίνακας

Σελοτεϊπ, μαρκαδόροι

A4 και A3 χαρτί

Χρόνος:

1 με 2 ώρες, Ανάλογα με τις δραστηριότητες που θα επιλέξουν οι συμμετέχοντες

Προετοιμασία:

Βεβαιωθείτε ότι νοιώθετε άνετα με την παρουσίαση και με την ορολογία που θα παρουσιάσετε.

Βεβαιωθείτε ότι έχετε όλα τα υλικά για τις δραστηριότητες και τις απαραίτητες φωτογραφίες, που μπορεί να είναι φωτογραφίες από τον δικό σας παιδικό σταθμό ή φωτογραφίες που έχετε βρει από το διαδίκτυο.

Τα οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Η δραστηριότητα αυτή έχει ένα έμμεσο όφελος για το εξωτερικό παιχνίδι των παιδιών.

Το παιχνίδι των παιδιών καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο που συμπεριφέρονται οι ενήλικες όταν τα παιδιά παίζουν και το περιβάλλον που τους παρέχουν για να παίζουν. Ο σκοπός της συνάντησης αυτής είναι να ευαισθητοποιηθούμε σχετικά με την σημασία του περιβάλλοντος που παρέχουμε στα παιδιά όταν παίζουν έξω, για το τρόπο που μπορούμε να προάγουμε το παιχνίδι όταν μιλάμε στους γονείς, και όταν επιτηρούμε τα παιδιά που είναι έξω.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Σύμφωνα με το άρθρο 23 της διεθνούς συμβάσης για τα δικαιώματα των παιδιών, το παιχνίδι έχει αναγνωριστεί σαν ο καλύτερος τρόπος για την μάθηση και την απόκτηση διάφορων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών δεξιοτήτων.

Ο σκοπός της πλήρους ένταξης των παιδιών με ειδικές ανάγκες στην κοινωνία μπορεί να πραγματοποιηθεί όταν τα παιδιά έχουν την ευκαιρία, το περιβάλλον και το χρόνο να παίζουν μεταξύ (παιδιά με ειδικές ανάγκες μαζί με παιδιά χωρίς ειδικές ανάγκες). Αυτό είναι κάτι που πρέπει να υπογραμμιστεί.

Μετά την συνάντηση:

Οι παιδαγωγοί θα πρέπει να οργανώσουν και άλλες συναντήσεις στη διάρκεια της χρονιάς, για να αξιολογήσουν τον τρόπο που διαχειρίζονται το παιχνίδι στον εξωτερικό χώρο.

Γενικός στόχος : Πρακτικοί τρόποι που διευκολύνουν το εξωτερικό παιχνίδι
Δραστηριότητα 3: Ρούχα για τον εξωτερικό χώρο

Περιγραφή:

Να υπάρχουν ρούχα για όλες τις εποχές (και καιρικές συνθήκες) έτσι ώστε να μπορούν να λερώνονται στο σχολείο (για παιδιά και παιδαγωγούς)

Πόροι:

Άνθρωποι

Παιδιά, παιδαγωγοί, βοηθοί παιδαγωγοί και γονείς.

Διαθεσιμότητα παιδαγωγών και βοηθών για να βοηθούν τα παιδιά με τα ρούχα και τα παπούτσια πριν και μετά τις δραστηριότητες. Το προσωπικό καθαριότητας θα μπορούσε να εμπλακεί, αν χρειαστεί.

Ρούχα:

Χειμώνας: αδιάβροχα ρούχα (αδιάβροχο μπουφάν, αδιάβροχο παντελόνι, αδιάβροχο καπέλο), γαλότσες ή άλλα αδιάβροχα παπούτσια για βροχή)

Καλοκαίρι : μαγιό, παντόφλες, πετσέτα, καπέλο.

Χειμώνας και καλοκαίρι : αλλαξιά ρούχων όταν τα παιδιά είμαι λερωμένα

Ντουλάπα με ατομικά κουτιά, κρεμαστές, απλώςτρες για να στεγνώνουν τα ρούχα, παπουτσοθήκη. Αντίστοιχα ρούχα θα πρέπει να υπάρχουν και για τους ενήλικες.

Χρόνος:

Αρκετός χρόνος για να αλλάξουν τα παιδιά ρούχα.

Προετοιμασία:

Συνάντηση με το προσωπικό – πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη του εξωτερικού παιχνιδιού και των απαραίτητων ενεργειών για την πραγματοποίησή του

Προετοιμασία των χώρων αποθήκευσης ρούχων στη αρχή του Σεπτεμβρίου

Συνάντηση με τους γονείς – πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη του εξωτερικού παιχνιδιού σε όλες τις εποχές και λίστα με τα απαραίτητα ρούχα που πρέπει να υπάρχουν στο σχολείο στη διάρκεια της χρονιάς.

Προετοιμασία σημειώσεων, κείμενα με φωτογραφίες και σύμβολα σχετικά με το εξωτερικό παιχνίδι σε διάφορες καιρικές συνθήκες (χρήση διαφορετικών τρόπων για τη διάχυση των πληροφοριών)

Δημιουργία μια διαδικασίας για τον τρόπο που τα ρούχα θα πηγαίνουν σπίτι για πλύσιμο και την αντικατάστασή τους με καθαρά ρούχα.

Ενημέρωση των παιδιών σχετικά με τις διαδικασίες.

Τα οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Καθαρός αέρας, υγεία, διαφορετικές αισθητηριακές εμπειρίες, ευκαιρία να βιώσουν τα παιδιά τις αλλαγές στο περιβάλλον ανάλογα με τον καιρό και τις εποχές, τα κατάλληλα ρούχα βοηθούν τα παιδιά να νοιώσουν άνετα και να χαρούν τις εξωτερικές δραστηριότητες με ένα πιο ευχάριστο τρόπο, συμβάλει να δημιουργηθεί μια χρήση του εξωτερικού χώρου σε όλες τις εποχές για στους παιδαγωγούς, γονείς και για τα παιδιά, ενισχύει την ικανότητα των παιδιών να οργανώνουν και να λαμβάνουν αποφάσεις και να οργανώνουν τα ρούχα τους, ενισχύει την αυτονομία και την ευθύνη τους.

Προσαρμογές για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες

Δεν χρειάζονται προσαρμογές , με την προϋπόθεση ότι τα ρούχα και τα παπούτσια είναι κατάλληλα για τις ανάγκες των παιδιών.

Παιδιά ή παιδαγωγοί μπορεί να χρειαστεί να βοηθήσουν τα παιδιά με τα βάλουν/ βγάλουν τα ρούχα.

Μετά την δραστηριότητα

Οι παιδαγωγοί και οι βοηθοί θα πρέπει να συμπληρώσουν την φόρμα αξιολόγησης 2 .

Να αξιολογηθεί αν τα παιδιά νοιώθουν άνετα με τα ρούχα και τα παπούτσια και αν γίνουν αλλαγές αν αυτό χρειάζεται.

Γενικός σκοπός : Σχεδιασμός περιβάλλοντος παιχνιδιού και δυνατότητες που παρέχει Δραστηριότητα 4: Δημιουργία νέων δυνατοτήτων

Περιγραφή:

Αύξηση των δυνατοτήτων για παιχνίδι στις υπάρχουσες κατασκευές ή των στοιχείων που υπάρχουν στον εξωτερικό χώρο (όπως τσουλήθρες ή μεγάλες κατασκευές) με την προσθήκη φυσικών στοιχείων ή με την χρήση ελεύθερων υλικών.

Ο σκοπός είναι να δημιουργηθούν νέες δυνατότητες στο περιβάλλον.

Η χρήση των ελεύθερων υλικών πρέπει να είναι βασισμένη στις ανάγκες και στις ιδέες των παιδιών και δεν χρειάζεται να έχει ένα συγκεκριμένο σκοπό (πχ. Να φτιάξουμε ένα σπιτάκι)

Τι πρέπει να προσέχουμε σε σχέση με αυτή τη δραστηριότητα: χώρος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί, μεγάλοι χώροι μπορούν να ενισχύσουν περισσότερη κίνηση, να υπάρχει μεγάλο εύρος ελεύθερων υλικών, η δραστηριότητα πρέπει να είναι κατευθυνόμενη από τα παιδιά, τα παιδιά πρέπει να συμμετέχουν, οι παιδαγωγοί θα πρέπει να έχουν ένα υποστηρικτικό και όχι καθοδηγητικό ρόλο.

Πόροι:

Άνθρωποι: Τουλάχιστον ένας παιδαγωγός και ένας βοηθός παιδαγωγός ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας. Στην φάση της συλλογής των υλικών καλό είναι να εμπλακούν παιδαγωγοί, γονείς και τοπικές εταιρίες (ή καταστήματα) που μπορούν να βοηθήσουν με τα υλικά.

Υλικά : Πολλά και διαφορετικά ελεύθερα υλικά / φυσικά υλικά και ανακυκλώσιμα όπως ξύλα, χαρτόκουτα, λάστιχα από αυτοκίνητα ή ποδήλατο, σαμπρέλες, σανίδες, καφάσια, κομμάτια από υφάσματα, σκοινιά, λάστιχο ποτίσματος, κατασάρλες και τηγάνια, κουτιά, κουκουνάρια, νερό, άμμος, μπάλες, κτλ. Μπορεί να έχετε και παιχνίδια που μπορούν να δίνουν έναυσμα για παιχνίδι.

Χρόνος: Επιτρέψτε να υπάρχει αρκετός χρόνος για να παιδιά έτσι ώστε να εμπλακούν στο παιχνίδι, περίπου 1 με 2 ώρες. Καλό θα είναι να επαναλάβετε την δραστηριότητα αυτή τουλάχιστον 3 φορές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Προετοιμασία: Συλλέξτε και ταξινομήστε τα ελεύθερα υλικά (ενημερώστε τους γονείς μέσω του πίνακα ανακοινώσεων, ή ανακοίνωσης που θα δοθεί στα παιδιά, ή από το site του παιδικού σταθμού και με επαφές με τα καταστήματα της περιοχής). Προτείνουμε να γίνει μια οργανωτική συνάντηση με τους παιδαγωγούς για να οργανωθεί το υλικό (έτσι ώστε να μπορεί να είναι εύκολα προσβάσιμο για τα παιδιά) , και να βεβαιωθούμε ότι ο ρόλος των ενηλίκων θα είναι υποστηρικτικός και όχι κατευθυντικός.

Οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Αυτονομία, δημιουργικότητα, φαντασία, συνεργασία, επικοινωνία, επίλυση δυσκολιών, αισθητηριακές δεξιότητες, κινητικές δεξιότητες, κοινωνικές δεξιότητες, συγκέντρωση, κριτική σκέψη, γνώση για τα διαφορετικά υλικά, ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων, υπευθυνότητα, αντίληψη, ανθεκτικότητα, συναισθηματική αυτορρύθμιση.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Βεβαιωθείτε ότι όλα τα παιδιά συμμετέχουν στην δραστηριότητα, λαμβάνοντας υπ όψιν τους παρακάτω παράγοντες: διαθέσιμος χώρος, διευκόλυνση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, ενίσχυση των παιδιών για να εμπλέκουν με τα υλικά, αισθητηριακά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Μπορεί να χρειαστεί να επιλέξετε συγκεκριμένα υλικά για κάποια παιδιά. Τα άλλα παιδιά μπορούν να βοηθήσουν.

Γενικός σκοπός : Δημιουργία χώρου παιχνιδιού Δραστηριότητα 5: Χαμηλού κόστους «μόνιμες» κατασκευές

Περιγραφή:

Δημιουργία χαμηλού κόστους μόνιμων χώρων παιχνιδιού στη αυλή που θα παρέχουν νέες δυνατότητες για παιχνίδι. Είναι σημαντικό να είμαστε δημιουργικοί και να λάβουμε υπόψιν μας τις υπάρχουσες δυνατότητες και πιθανές δυνατότητες που παρέχει ο χώρος.

Για παράδειγμα, δημιουργήστε χώρους για :

A) Κίνηση, όπως:

- μετακινούμενα κούτσουρα που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την δημιουργία μιας διαδρομής, για περπάτημα, για να πηδάνε τα παιδιά, για να παίζουν ρόλους, κτλ
- Σκοινιά, ανάμεσα στα δέντρα για να κάνουν ισορροπία ή για να κάνουν αναρρίχηση
- Σχεδιασμός στόχου στο τοίχο για παίζουν με μπάλες.
- Σχοινί με κουβά, έτσι να μπορούν να το γεμίζουν με άμμο ή με νερό

B) Αισθητηριακές δραστηριότητες, όπως:

- Δημιουργία αμμοδόχου από άλλα κουτιά ή αντικείμενα
- Τοίχος με νερό
- Τοίχος για ήχου

Γ) Κοινωνικές δραστηριότητες όπως:

- a. Χώροι που θα μπορούν να κρύβονται, κουτιά, θάμνοι, κουτιά από λουλούδια
- b. Να επιτρέπουμε στα παιδιά να χρησιμοποιήσουν χώρους για να κρυφτούν
- c. Ινδιάνικες σκηνές φτιαγμένες από κλαδιά και υφάσματα
- d. Χώροι που μπορούν να είναι μαζί και να διαβάζουν (π.χ. κάτω από ένα δέντρο)

Δ) Δημιουργική έκφραση :

- e. Χώρος με πολλά και διαφορετικά ελεύθερα υλικά, φυσικά υλικά για δημιουργικό παιχνίδι και τέχνη με χρώματα
- f. Μεγάλες κιμωλίες και μεγάλα πινέλα για ζωγραφική σε τοίχους ή στο πάτωμα
- g. Θέατρο έξω

Ε) Επαφή με την φύση όπως:

Κουτιά με λουλούδια

Δημιουργία παρτεριού (λαχανικά, βότανα, λουλούδια)

- Πότισμα
- Ξενοδοχείο για έντομα
- Φάρμα για σκουλήκια
- Ταΐστρες για πουλιά

Πόροι :

Άνθρωποι :

Παιδαγωγοί, προσωπικό, γονείς, τοπική κοινότητα,

Φτιάξτε μια λίστα με τους γονείς και το προσωπικό του παιδικού σταθμού, που θα μπορούσε να βοηθήσει με τα υλικά ή με τις κατασκευές.

Υλικά:

Τα υλικά μπορεί να είναι πλαστικά μπουκάλια, κλαδιά, ξύλα, άμμος, κουτιά, παλέτες, σχοινιά, ταψιά και κασαρόλες, κουτιά από γάλα, κεσεδάκια από γιαούρτι (όλα τα υλικά πρέπει να είναι καθαρά, ΟΧΙ ΥΛΙΚΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ)

Χρόνος: Αυτό εξαρτάται από το χώρο που θα κατασκευαστεί. Περίπου ένα μήνα για να συγκεντρωθεί το υλικό, μια εβδομάδα περίπου για να φτιαχτεί η κατασκευή. Μπορεί να χρειαστεί και συντήρηση της κατασκευής. Αφήστε την κατασκευή για όσο αντέξει ή για όσο διάστημα δείξουν τα παιδιά ενδιαφέρον.

Προετοιμασία:

Επικοινωνία με τους γονείς, εμπλέξετε το προσωπικό και τα παιδιά στη διαδικασία για τη δημιουργία του χώρου και την συλλογή των υλικών, σκεφτείτε στρατηγικές για να εμπλέξετε την γειτονιά και την τοπική κοινότητα.

Οφέλη για τα την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Οφέλη σε όλους τους τομείς της υγείας, την ανάπτυξη και της μάθησης, βελτίωση των κοινωνικών, συναισθηματικών και γνωστικών δεξιοτήτων των παιδιών και ανάπτυξη της δημιουργικότητάς τους.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές:

Βεβαιωθείτε ότι όλα τα παιδιά συμμετέχουν. Ο χώρος πρέπει να είναι προσβάσιμος από όλα τα παιδιά. Οι κατασκευές θα πρέπει να μην είναι μόνο στο έδαφος, αλλά και σε ύψος που μπορούν να το προσεγγίσουν τα παιδιά που είναι σε αναπηρικό αμαξίδιο.

Γενικός σκοπός : Πρακτικές δεξιότητες Δραστηριότητα 6: Κατασκευή

Περιγραφή :

Φτιάξτε μια κατασκευή όπου τα παιδιά θα «χτίσουν» κάτι, με την χρήση ξύλου, σφυριού, καρφιών, χαρτόκουτων, και διάφορα άλλα φυσικά ή ανακυκλώσιμα υλικά. Ξεκινήστε ρωτώντας τα παιδιά τι θα ήθελαν να χτίσουν και συζητήστε για το σχέδιο και τα στάδια υλοποίησης. Είναι σημαντικό να δώσουμε έμφαση στη διαδικασία και όχι στο αποτέλεσμα.

Πόροι:

Άνθρωποι:

Παιδαγωγοί, προσωπικό, γονείς και κοινότητα

Υλικά:

Τα υλικά θα εξαρτηθούν από την κατασκευή. Για παράδειγμα : ξύλα, σφυριά, καρφιά, χαρτόκουτα, φυσικά υλικά, ανακυκλώσιμα υλικά, κτλ.

Χρόνος:

Μια εβδομάδα για προετοιμασία : συζήτηση, σχεδιασμός, συλλογή υλικών, και κατόπιν μια εβδομάδα για την δημιουργία της κατασκευής. Αφού φτιαχτεί η κατασκευή τα παιδιά θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να παίξουν με την κατασκευή και να την αλλάξουν ανάλογα με τις ιδέες τους.

Προετοιμασία:

Το προσωπικό θα πρέπει να έχει υποστηρικτικό ρόλο και όχι καθοδηγητικό. Έχει σημασία να δώσουμε έμφαση στη διαδικασία και όχι στο αποτέλεσμα. Ενημερώστε τους γονείς και το προσωπικό, για την συλλογή των υλικών, την προετοιμασία, την δημιουργία των ομάδων των παιδιών και την συζήτηση για τον τρόπο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα υλικά.

Οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Επίλυση προβλημάτων, διαπραγμάτευση και διαχείριση προβλημάτων. Βελτίωση της λεπτής κινητικότητας. Βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων, της χρήσης των επικίνδυνων εργαλείων, την προαγωγή της συμμετοχικότητας σαν συν-σχεδιαστές της κατασκευής.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Χρήση των κατάλληλων εργαλείων και συμμετοχή των παιδιών ανάλογα με τις ανάγκες τους και τις δεξιότητες τους. Τα παιδιά θα πρέπει να βοηθούν το ένα το άλλο και οι ενήλικες θα πρέπει να είναι υποστηρίζον τα παιδιά που θέλουν πιο πολύ προσοχή.

Γενικός σκοπός : Πρακτικές δεξιότητες Δραστηριότητα 7: Επαφή με φυσικά στοιχεία

Περιγραφή:

Προκαθορισμένος χρόνος για να παίξουν τα παιδιά με φυσικά υλικά (π.χ. άμμο, νερό, λάσπη, φυτά, δέντρα, φύλλα, λουλούδια, κτλ.)

Πόροι:

Άνθρωποι:

Παιδαγωγοί, προσωπικό, παιδιά. Οι γονείς θα πρέπει να εμπλακούν για να συλλέξουν και να φέρουν τα φυσικά υλικά στο παιδικό σταθμό.

Υλικά:

Αμμοδόχος, τοίχος με νερό, κουβάδες, φτυάρια, κατσαρόλες, ξύλα, μπουκάλια και ότι φυσικά υλικά έχουν συλλέξει τα παιδιά ανάλογα με την εποχή.

Χρόνος:

Ξεκινήστε με 1 μέρα την εβδομάδα και αυξήστε τη συχνότητα στη διάρκεια του χρόνου

Προετοιμασία:

Ενημερώστε τους γονείς για την δραστηριότητα

Συζητήστε με το προσωπικό

Συλλέξτε υλικά

Σιγουρευτείτε ότι τα παιδιά έχουν καταλληλά ρούχα για αυτή τη δραστηριότητα

Σχεδιάστε, και συζητήστε με τα παιδιά αυτή την δραστηριότητα, μοιράστε ρόλους στα παιδιά (πχ. Κάποια παιδιά να φέρουν τα εργαλεία από την ντουλάπα, κάποια παιδιά να τα μαζεύουν μετά τη δραστηριότητα)

Το παιχνίδι των παιδιών θα πρέπει να είναι βασισμένο στις δικές τους ιδέες.

Οφέλη για την μάθηση και την ανάπτυξη:

Επαφή με την φύση, προαγωγή της αυτονομίας, βελτίωση των συναισθηματικών δεσμών ανάμεσα στα παιδιά και ανάμεσα στα παιδιά και το περιβάλλον, προαγωγή της δημιουργικότητάς, βελτίωση της λεπτής κινητικότητας.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες :

Ο χώρος θα πρέπει να είναι προσβάσιμος για όλα τα παιδιά.

Γενικός σκοπός: Πρακτικές δεξιότητες Δραστηριότητα 8: Χρήση του εξωτερικού χώρου

Περιγραφή :

Χρήση του εξωτερικού χώρου του παιδικού σταθμού:

- Πηγαίνετε σε ένα φυσικό περιβάλλον (δάσος, πάρκο, παραλία) – και αφήστε να παιδιά να παίξουν ελεύθερα στο περιβάλλον χωρίς να τα καθοδηγείτε
- Εξερευνήστε το περιβάλλον και ακολουθήστε τα παιδιά στα ενδιαφέροντα τους

Πόροι:

Άνθρωποι:

Ιδανικά ένας ενήλικας για 5-6 παιδιά. Μπορεί να χρειαστεί βοήθεια για την μετακίνηση (πχ. από τη δήμο)

Υλικά:

Ανάλογα με το περιβάλλον που θα πάτε, συλλέξτε και χρησιμοποιήστε τα υλικά που είναι διαθέσιμα (πχ. Παραλία- άμμος, νερό, κλαδιά, πέτρες, κοχύλια, όστρακα), φωτογραφική μηχανή , φωσφορίζοντα γιλέκα)

Χρόνος:

Τουλάχιστον η μισή μέρα. Προσπαθήστε να το επαναλάβετε μια φορά το μήνα.

Προετοιμασία:

Επιλέξτε την τοποθεσία που θα πάτε (καλό είναι να υπάρχει και ένα εναλλακτικό πλάνο, σε περίπτωση που αλλάξει ο καιρός)

Συζητήστε με τα παιδιά πριν πάτε στην τοποθεσία

Οργανώστε την μεταφορά

Προγραμματίστε το φαγητό και τα ροφήματα με τους γονείς

Τα παιδιά θα πρέπει να έχουν μαζί τους φαγητό και μια έξτρα αλλαξιά με ρούχα σε ένα μικρό σακίδιο

Οργανώστε τα πράγματα που θα πάρετε μαζί (πχ. Κουβέρτες για να κάτσουν κάτω, πετσέτες, αντιηλιακό, νερό, κτλ)

Οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Επαφή με την φύση, εξερεύνηση του περιβάλλοντος, σωματική άσκηση, κινητική ανάπτυξη, αυτονομία, κοινωνική ενσωμάτωση, κοινωνικές δεξιότητες, δεξιότητες συνεργασίας

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες :

Πρόσβαση για όλα τα παιδιά. Πρέπει να υπάρχουν αρκετοί ενήλικες για να υποστηρίξουν τις ανάγκες όλων των παιδιών

Γενικός σκοπός : Πρακτικές δεξιότητες Δραστηριότητα 9: Γεύμα στην φύση

Περιγραφή :

Τα παιδιά να φάνε έξω (στην αυλή του παιδικού σταθμού ή σε κάποιο άλλο φυσικό περιβάλλον) και να βοηθήσουν τα παιδιά στην προετοιμασία του φαγητού. Τα παιδιά καλό θα είναι να εμπλακούν στην προετοιμασία του χώρου και στον καθαρισμό του χώρου.

Πόροι:

Άνθρωποι:

Παιδαγωγοί, προσωπικό, παιδιά και γονείς

Υλικά:

Πλαστικό τραπεζομάντηλο (αν χρειάζεται) και μωρομάντηλα

Κορμοί δέντρων για να κάτσουν τα παιδιά

Φαγητό που δεν χρειάζεται μαχαιροπίρουνα

Νερό

Αν τα παιδιά μαγειρέψουν έξω, τότε θα πρέπει να έχετε ψησταριά με γκάζι (ή κάρβουνα), εργαλεία, κουβέρτες

Χρόνος:

Αρκετός χρόνος για να φάνε. Αν μαγειρέψουν τότε υπολογίστε πιο πολύ χρόνο.

Προετοιμασία:

Η προετοιμασία θα εξαρτηθεί αν τα παιδιά έχουν φέρει φαγητό από το σπίτι τους, αν θα το αγοράσουν από τα κοντινά μαγαζιά μαζί με τους παιδαγωγούς, ή αν θα το μαγειρέψουν έξω με τους παιδαγωγούς.

Ενημερώστε τους γονείς για την δραστηριότητα αυτή, και ζητήστε τους να ετοιμάσουν το φαγητό, και συζητήστε με τα παιδιά για το τι είδους φαγητά θέλουν και μπορούν να φέρουν μαζί τους. Αν ο παιδικός σταθμός έχει λαχανόκηπο, τα προϊόντα του μπορούν να συμπεριληφθούν στο γεύμα.

Οφέλη για τα την ανάπτυξη την μάθηση των παιδιών:

Υγιεινά γεύματα, μεγαλύτερη όρεξη, συναισθηματικός δεσμός με τα λαχανικά από το λαχανόκηπο που θα κινητοποιήσει δύσκολα παιδιά να φάνε, επαφή με διαφορετικές υφές φαγητού, διαφορετικές μυρωδιές και γεύσεις (αισθητηρικά ερεθίσματα), καθαρός αέρας, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, και ανακάλυψη νέων χρήσεων του εξωτερικού χώρου.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Ο χώρος θα πρέπει να είναι προσβάσιμος από όλα τα παιδιά. Οι ενήλικες και τα παιδιά θα πρέπει να υποστηρίξουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Μετά την δραστηριότητα:

Οι παιδαγωγοί και οι βοηθοί θα πρέπει να συμπληρώσουν την φόρμα αξιολόγησης 3. Να συζητήσουν και να σκεφτούν αλλαγές ή προσαρμογές.

Γενικός σκοπός : Πρακτικές δεξιότητες
Δραστηριότητα 10: Χαρτογράφηση της γειτονιάς

Περιγραφή:

Περπατήστε, εξερευνήστε και φτιάξτε ένα χάρτη της γειτονιάς που βρίσκεται ο παιδικός σταθμός (με την συμμετοχή των παιδιών). Σημειώστε (και ζωγραφίστε) τα διαφορετικά σημεία ενδιαφέροντος της γειτονιάς. Εστιάστε στην διαδικασία, και όχι στο αποτέλεσμα. Αυτή η δραστηριότητα αφορά πιο πολύ την εμπειρία των παιδιών.

Πόροι:

Ένας ενήλικας για κάθε 5-6 παιδιά, ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Η ομάδα των παιδιών δεν πρέπει να είναι πολύ μεγάλη έτσι ώστε όλα τα παιδιά να μπορούν να λάβουν μέρος.

Υλικά:

Μπορεί να γίνει χρήση διαφορετικών υλικών όπως: χαρτί, φωτογραφική μηχανή, μαρκαδόροι, χαρτόνια, λευκό χαρτί, πυξίδα, πινακίδα STOP, φωσφορίζοντα γιλέκα, κουτιά για συλλογή αντικειμένων. Φωτογραφικές μηχανές ή tablets μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βγάλετε φωτογραφίες στη γειτονιά και τα μέρη που επισκεφθήκατε.

Χρόνος:

Υπολογίστε τον χρόνο ανάλογα με την περιοχή που θα καλύψετε. Υπολογίστε συνολικά μια εβδομάδα για να ολοκληρώσετε το χάρτη.

Προετοιμασία:

Χάρτης της γειτονιάς (google maps) . Συζητήστε με τα παιδιά ποιες περιοχές θα εξερευνήσετε. Ξεκινήστε την εξερεύνηση μαζί με τα παιδιά. Συλλέξτε υλικά, συζητήστε με τα παιδιά τους κανόνες κυκλοφορίας και ενημερώστε τα παιδιά τι πρέπει να κάνουν να χαθούν. Ενημερώστε τους γονείς για την σημαντικότητα του να γνωρίζουν τα παιδιά τη γειτονιά τους.

Οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Ανάπτυξη γνώσεων για το περιβάλλον, χωροταξική αντίληψη, αυτονομία, αίσθηση του ανήκειν, ανακάλυψη νέων δυνατοτήτων του περιβάλλοντος, ανάπτυξη κινητικών, κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων, γνώσεις για την ιστορία και την κοινωνία της γειτονιάς, τρόποι επικοινωνίας με τους γείτονες.

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες:

Προσβασιμότητα, αρκετό χρόνο αν υπάρχουν παιδιά με κινητικές δυσκολίες, έλεγχος για πιθανά εμπόδια στη διαδρομή.

Μετά τη δραστηριότητα:

Οι παιδαγωγοί και οι βοηθοί θα πρέπει να συμπληρώσουν την αξιολόγηση. Ο χάρτης μπορεί να τοποθετηθεί στον τοίχο. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για μελλοντικές εξόδους.

Γενικός σκοπός: Πρακτικές δεξιότητες Δραστηριότητα 11: Τέχνη στον εξωτερικό χώρο

Περιγραφή:

Η δραστηριότητα αυτή δεν έχει στόχο κάποια συγκεκριμένο αποτέλεσμα, αλλά στόχο έχει την διαδικασία της δημιουργικότητας και έκφρασης. Παραδείγματα:

- Θέατρο στη αυλή (προετοιμάστε ένα μικρό σε διάρκεια «έργο» και χρησιμοποιήστε το περιβάλλον για να φτιάξετε την σκηνή
- Τέχνη στη γη (στο χώμα)
- Χρήση φυσικών υλικών για να φτιάχνουν στολές, ζωγραφιές, φιγούρες ζώων
- Χορός και μουσική
- Αφήγηση ιστοριών και/ή παραμυθιών

Πόροι:

Άνθρωποι:

Παιδαγωγοί, παιδιά, γονείς, προσωπικό

Υλικά:

Φυσικά υλικά, υφάσματα, μπογιές, χαρτί, κόλλα, βότσαλα, κτλ. Τα υλικά θα εξαρτηθούν από την δραστηριότητα, για παράδειγμα για το θεατρικό παιχνίδι θα χρειαστούν : σκηνή, στολές, μουσική, μουσικά όργανα. Για την αφήγηση ιστοριών και/ή παραμυθιών θα χρειαστούν βιβλία, κούκλες, μαξιλάρια, κουβέρτες για να κάτσουν, κτλ.

Χρόνος:

Η διάρκεια και η συχνότητα θα εξαρτηθεί από την δραστηριότητα. Για παράδειγμα: η προετοιμασία για ένα θεατρικό έργο μπορεί να χρειαστεί πιο πολύ χρόνο , περίπου ένα μήνα. Η αφήγηση ιστορίας ή παραμυθιού μπορεί να χρειαστεί 1 με 2 ώρες, ανάλογα με την στρατηγική και τον τρόπο (μη κατευθυντικό, συνεργατικό, τα παιδιά να ολοκληρώσουν την ιστορία, αλλαγή της ιστορίας, αναπαράσταση την ώρα της αφήγησης, κτλ.)

Προετοιμασία:

Συζητήστε την δραστηριότητα με τα παιδιά και το προσωπικό. Συλλέξτε υλικά για την δραστηριότητα, ξεφυλλίστε με τα παιδιά βιβλία σύγχρονης τέχνης για να πάρουν ιδέες. Η προετοιμασία της δραστηριότητας πρέπει να γίνει μαζί με τα παιδιά.

Οφέλη για την ανάπτυξη και την μάθηση των παιδιών:

Δημιουργικότητα, φαντασία, αισθητική, έκφραση , αυτοπεποίθηση, λεπτές κινητικές δεξιότητες, ανάπτυξη διαφορετικού τρόπου σκέψης, μετάδοση πολιτισμού

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες :

Προσβασιμότητα, υποστήριξη των παιδιών που έχουν ανάγκη για βοήθεια.

Μετά την δραστηριότητα:

Παιδαγωγοί και βοηθοί θα πρέπει να συμπληρώσουν την φόρμα αξιολόγησης 3. Συζητήστε και αξιολογήστε την δραστηριότητα. Θα ήταν καλό να παρουσιαστεί (να γίνει έκθεση) με την δραστηριότητα. Καλό θα είναι να υπάρχουν και φωτογραφίες που αν υπενθυμίζουν στα παιδιά την δραστηριότητα.

Γενικός σκοπός : Πρακτικές δεξιότητες
Δραστηριότητα 12: Παιχνίδι με σωματική δραστηριότητα

Περιγραφή:

Η ενθάρρυνση της σωματικής δραστηριότητας θα πρέπει να πραγματοποιείται κάθε φορά που τα παιδιά βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους. Η ουσιαστική σωματική συμβαίνει φυσικά μέσω του ελεύθερου παιχνιδιού, αλλά και όταν τα παιδιά παίζουν με διασκεδαστικά παιχνίδια που προτείνουν οι ενήλικες.

Τα παιχνίδια που προτείνουν οι ενήλικες είναι πιο διασκεδαστικά για τα παιδιά όταν συμμετέχουν και οι ενήλικες και όταν τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν το παιχνίδι ανάλογα με τους ανάγκες τους.

Παραδείγματα παιχνιδιών θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: κρυφτό, κνήγι θησαυρού, θεματικά παιχνίδια, παραδοσιακά παιχνίδια, σκοινάκι, λάστιχο, κλπ.

Μέσα:

Άνθρωποι :

Παιδιά, παιδαγωγοί και προσωπικό

Υλικά:

Εξαρτάται από τη σωματική δραστηριότητα και το ελεύθερο παιχνίδι ή στο συγκεκριμένο παιχνίδι που επιλέχθηκε (παραδείγματα των υλικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν: χούλα-χουοπς, μπάλες, κουτιά, υφάσματα, χάρτες, σχέδια, παιχνίδια, άλλα ελεύθερα υλικά...).

Χρόνος:

Τα παιδιά καλό είναι να εμπλέκονται σε παιχνίδι σωματικής δραστηριότητας κάθε φορά που είναι σε εξωτερικό περιβάλλον. Η προετοιμασία και η εφαρμογή συγκεκριμένων παιχνιδιών μπορεί να διαρκέσει από το πρωί έως μία εβδομάδα.

Προετοιμασία:

Προετοιμάστε το χώρο και τα υλικά ανάλογα με τη δραστηριότητα. Συμπεριλάβετε παιδιά στον προγραμματισμό της δραστηριότητας. Εάν απαιτείται, διεξάγετε έρευνα στο διαδίκτυο ή σε βιβλία για να αποφασίσετε το θέμα της δραστηριότητας.

Οφέλη για τα την ανάπτυξη και την μάθηση:

Ανάπτυξη κινητικών δεξιοτήτων, συντονισμού, ισορροπίας, αντοχής, ευελιξίας, ικανοτήτων χωροταξικής αντίληψης και κοινωνικών δεξιοτήτων

Προσαρμογές για παιδιά με ειδικές ανάγκες :

Βεβαιωθείτε ότι κάθε παιδί έχει κάποιο ρόλο. Ο χώρος πρέπει να είναι σωματικά προσβάσιμος σε κάθε παιδί

